

Čís. 10180.

Společnosti s r. o. (zákon ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák.). Finanční prokuratura přísluší za platnosti zákona ze dne 29. dubna 1927, čís. 64 sb. z. a n., rekurs jen proti usnesením, jimiž byl povolen zápis podle opovědi předepsané §§ 9, 51, 53, 56 a 107 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák., bez ohledu na to, zda byly usnesením porušeny právě předpisy, o nichž se zmiňují §§ 43 a 87 téhož zákona; jinak jest však rekursní právo finanční prokuratury vyloučeno.

(Rozh. ze dne 27. září 1930, R I 603/30.)

Rejstříkový soud povolil, by následkem ukončení likvidace byla z rejstříku vymazána společnost s r. o. K rekursu finanční prokuratury rekursní soud zamítl pro tentokráte žádost o výmaz společnosti s r. o. s tím, že bude zápis výmazu firmy povolený napadeným usnesením vymazán, nebude-li ve lhůtě, která po právní moci tohoto rozhodnutí rejstříkovým soudem ku výkazu svolení berní správy, že proti zápisu výmazu firmy z obchodního rejstříku nemá námítky, má býti dána, vykázáno svolení berní správy, že proti výmazu firmy nemá námitek. Důvod y: Podle čl. I k § 8 nař. vlády ze dne 20. dubna 1920, čís. 259 sb. z. a n. mohou býti usnesení o dobrovolném zrušení společnosti s obmezeným ručením do obchodního rejstříku zapsána, vykáže-li se společnost osvědčením příslušné berní správy (§ 6), že proti zrušení společnosti nečiní námítky, a má berní správa přivoliti, prokáže-li společnost, že jest dávka dostatečně zajištěna (ustanovení odstavců 1. a 2. k § 4). V projednávaném případě však společnost, pokud se týče likvidatoři sice uvedli v žádosti o výmaz firmy následkem provedení likvidace, že osvědčení berní správy o tom, že není námitek proti zrušení společnosti, jest již založeno ve firemních spisech, avšak vyjádřením berní správy ze dne 21. prosince 1927 bylo firmě jen potvrzeno, že proti zápisu zrušení a likvidace firmy do obchodního rejstříku není s tamního stanoviska námitek, že ovšem nutno k výmazu firmy z obchodního rejstříku vyžádati si svého času zvláštní svolení, a i likvidatoři ve své zprávě ze dne 28. května 1929 oznámili, že likvidace jest již skončena a že jen čekají na svolení berní správy k výmazu z obchodního rejstříku. Třebaže tedy úřad pro vyměřování poplatků 31. prosince 1928 oznámil, že proti výmazu firmy nečiní námitek, nemůže oznámení to nahraditi osvědčení jediné příslušné berní správy podle shora citovaného čl. I. k § 8 nařízení ze dne 20. dubna 1920, čís. 259 sb. z. a n., to tím méně, ana si berní správa výslovně vyhradila ještě zvláštní vyjádření k výmazu firmy. Neměl tedy zápis výmazu firmy bez výkazu tohoto zvláštního svolení k výmazu firmy býti rejstříkovým soudem povolen, ježto právě onou výhradou dala berní správa výraz tomu, že má zvláštní zájem na výmazu firmy z obchodního rejstříku a že si proto vyhrazuje ještě zvláštní svolení k výmazu firmy z obchodního rejstříku.

Nejvyšší soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že odmítl rekurs finanční prokuratury do usnesení rejstříkového soudu.

D ů v o d y:

Podle § 102 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. platí o opovědích, oznámeních a sděleních obchodnímu soudu v tomto zákoně předepsaných a o činnosti, která soudu v této příčině přísluší, předpisy o vyřizování prací, vztahujících se k obchodnímu rejstříku (odst. 1). Jeden opis opovědi a dokladů pro obchodní rejstřík v tomto zákoně v §§ 9, 51, 53, 56 a 107 předepsaných, jež k opovědi povinný má předložit, jest po vykonaném zápisu zaslati rejstříkovým soudem finanční prokuratuře sídla společnosti (odst. 3). Finanční prokuratura může rekurem napadati, že zápis byl povolen (odst. 4). Dosah tohoto § byl původně sporný. Byl zejména zastáván názor, že poslední odstavec jest zcela samostatný, na předchozím, třetím, odstavci nezávislý a že tedy finanční prokuratuře přísluší právo k rekursu ve všech případech porušení práva nutně vízíciho. Naproti tomu byla zdůrazňována spojitost odstavce třetího a čtvrtého a rekursní právo finanční prokuratury obmezováno na usnesení podle §§ 9, 51, 53 a 56 zákona, při čemž za jediný rekursní důvod prohlašován nedostatek notářského osvědčení (§ 43 zák.) neb porušení předpisů § 4 zákona (§ 87 zák.). (Srov. komentář Bílý-Nesý-Vacek k zák. o společnosti s ručením obmezeným § 43.) Tato kontroverse pozbyla částečně význam za platnosti zákona ze dne 30. června 1921, čís. 257 sb. z. a n., jímž (§ 1) bylo státním úřadům zástupčím propůjčeno právo k rekursu do všech usnesení, týkajících se rejstříkových zápisů a v § 4 nad to zdůrazněno, že právo k rekursu propůjčené státnímu úřadu zástupčímu § 102 (4) zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. a zákonem ze dne 15. dubna 1920, čís. 271 sb. z. a n. přísluší mu i mimo případy §§ 43 a 87 zák. čís. 58/1906. Tento zákon byl však zrušen zákonem ze dne 29. dubna 1927, čís. 64 sb. z. a n., který zachoval státním úřadům zástupčím právo k podání opravných prostředků ve věcech firemních při zápisech do obchodního rejstříku jen v případech stanovených v zákoně ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. a v zákoně ze dne 15. dubna 1920, čís. 271 sb. z. a n., dodávaje v § 3 zasě, že právo k rekursu propůjčené státnímu úřadu zástupčímu § 102 (4) zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. a zákonem ze dne 15. dubna 1920, čís. 271 sb. z. a n. přísluší mu i mimo případy §§ 43 a 87 zákona čís. 58/1906. Podle zprávy ústavněprávního výboru o vládním návrhu zákona o opravných prostředcích státních úřadů zástupčích ve všech firemních (tisk 3 a 260), měly býti § 3 zák. čís. 64/1927 odstraněny pochybnosti o výkladu § 102 (4) zák. čís. 58/1906 (čís. 271/1920). Proto byl pojat do původní osnovy další § jako § 3, jenž řeší autenticky kontroverzi v teorii i v praxi svého času vzniklou, zdali právo k rekursu podle § 102 zák. čís. 58/1906 státnímu zástupčímu úřadu přísluší jen za předpokladů §§ 43 a 87 téhož zákona, či vůbec, podle intencí zákonodárce a podle rozhodnutí nejvyššího soudu v tomto smyslu. Za platného nyní práva jest tedy míti za to, že finanční prokuratuře přísluší právo k rekursu jen v případech § 102 zák. čís. 58/1906 (a zákona čís. 271/1920), to

jest jen proti usnesením, jimiž byl povolen zápis podle opovědi předepsané v §§ 9, 51, 53, 56 a 107, bez ohledu na to, zda usnesením byly porušeny právě předpisy, o nichž se zmiňují §§ 43 a 87, že však v ostatních případech rekursní právo finanční prokuratury je vyloučeno. Že nemělo býti státním zástupčím úřadům novým zákonem přiznáno právo k rekursu proti všem usnesením rejstříkového soudu v rejstříkových věcech společností s r. o., plyne z doslovu zákona, který mluví o právu rekursu propůjčeném § 102 odst. 4, který je ve spojitosti s odstavcem třetím, jež nový zákon ani nezrušuje ani nemění a jenž nebyl zrušen neb změněn ani zákonem čís. 257/1921. Nerozšířil tudíž zákon právo k rekursu finanční prokuratury nad míru vytčenou v odst. 3 a 4 § 102, nýbrž vytyčuje jen, že v tomto rozsahu zůstává rekursní právo neobmezeno, že není vázáno jen na porušení zásad §§ 43 a 87 zák. čís. 58/1906. Že tomu tak, plyne zejména též ze srovnání § 4 zrušeného již zákona čís. 257/1921 a z důvodové zprávy ústavněprávního výboru (tisk 523) s § 3 nového zákona čís. 64/1927 a s důvodovou zprávou téhož výboru k němu (tisk 260), jež v podstatě úplně souhlasí. Kdyby byl měl § 4 prvního zákona míti smysl, že státnímu zástupčímu úřadu přísluší právo k rekursu neobmezeně ve všech případech zápisů týkajících se společností s r. o., byl by býval vzhledem k všeobecnému předpisu § 1 téhož zákona zbytečný. Napadené usnesení rejstříkového soudu nelze zařaditi mezi ona, která má na zřeteli § 102 uvedeného zákona, nepřislušela tudíž finanční prokuratuře proti němu stížnost a měla býti pro nedostatek oprávnění stěžovatelky odmítnuta.

Čís. 10181.

Exekuce zabavením a prikázáním členských podílů dlužníka u společenstva s r. o. jest nepřipustná. Přípustnou jest však exekuce zabavením vypořádacího podílu, připadajícího dlužníku po jeho výstupu ze společenstva s r. o. Lhostejno, že vypořádací podíl ještě neexistuje.

(Rozh. ze dne 27. září 1930, R I 673/30).

K vydobytí peněžité pohledávky navrhl vymáhající věřitel povolení exekuce 1. zabavením členských podílů dlužníka u družstva s r. obm., 2. zabavením vypořádacích podílů připadajících dlužníku po jeho vystoupení z družstva s r. obm., 3. vypovězením členství dlužníka v družstvu s r. obm., 4. prikázáním zabavených podílů k vybrání. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Stížnost jest odůvodněná. Exekuce zabavením členských podílů u společenstva s ručením obmezeným jest vůbec podle § 56 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. a čl. VII. uvoz. zákona k exekučnímu řádu nepřipustná. Tyto podíly slouží ve smyslu § 48 čís. 1 zákona ze dne 9. dubna 1873 čís. 70 ř. zák. ke krytí pohledávek společenstevních věřitelů a teprve přebytek připadá podle § 48 čís. 2—3 a § 81 cit. zák. k dobru členů. Exekuci by bylo lze vésti nejvýše jen na úroky